

nürlerde yoktur. Dante, Petrarca, Boccaccio'ya duydukları hayranlıkla Tos-
cana dilini benimseyen XV. yüzyıl yazarları bu dile Latince ve yöresel
dillerden alınma terimler sokmakta bir sakınca görmezler.

* Leon Battista Alberti

Siyasi nedenlerle sürgünde bulunan Floransalı ünlü bir aileden Geno-
va'da 1404 yılında dünyaya geldi. Tüccar ve banker Lorenzo Alberti'nin
gayrimeşru çocuğu idi. Ailenin refah içinde olduğu dönemde Floransa'
daki "Paradiso" adlı villası kent aydınlarının toplanma yeri olmuştu. Leon
Battista Alberti Padova ve Bologna'da kilise hukuku öğrenimi gördü. Ba-
basının genç yaşta ölmesinden sonra maddi sıkıntı içine düşen, gayrimeş-
ru çocuk oluşu nedeniyle yakınları tarafından kötü gözle bakılan ve miras
hakkı tanınmayan L.B.Alberti'nin gençliğinde geçirdiği bu karamsarlık
döneminin izlerine bazı yapıtlarında rastlanacaktır. 1432'de Roma'ya
giderek papalık sarayında bir iş bulan Yazarın ömrünün büyük bir kısmı
orada geçti. Bu arada gerçek yurdu saydığı Floransa'da da zaman zaman
kalıyordu. 1472 yılında Roma'da öldü. İtalyanca ve Latince pek çok yapıtı
bulunan L.B.Alberti çok yönlü bir insandı. Yazarlığı yanında ünlü bir mi-
mar, arkeolog, matematikçi, fizikçi, sanat kuramcısı ve müzisyen idi. İtal-
ya'nın çeşitli kentlerini süsleyen mimari yapıtları arasında Floransa'daki
Rucellai sarayı, S. Maria Novella kilisesinin ön cephesi, Mantova'daki S. Se-
bastiano ve Sant'Andrea kiliseleri, Rimini'de Tempio Malatestiano adıyla
bilinen Malatesti'ler türbesi, San Francesco kilisesinin ön cephesi anılabilir.
Modern fotoğrafçılığın dayandığı karanlık oda ilkesi de onun buluşudur.
Descriptio urbis Romae eski Roma'nın planını ortaya koymak için düşünül-
müş ilk girişimdir, onun arkeoloji dalına katkısıdır. Sanat kuramcısı olarak
bıraktığı yapıtlar arasında yapı tekniği hakkındaki 10 kitap içeren Latince
De re aedificatoria, İtalyanca *Della statua* ve *Della pittura* anımsanabilir.
Zengin kültürü ve kişiliği ile Alberti Hümanizmin yeni insanının tipik bir ör-
neğini verir. O herşeyi bilmek ve denemek ister, kendindeki bütün yetenekle-
ri bir uyum içinde geliştirmeye çaba gösterir. Yazarın *Intercoenales* (İtaly. İn-
tercenali) adlı Latince yapıtı ahlaki konularda yazılmış diyaloglardan olu-
şur. Mizah ve hicivle karışık olan bu diyalogların bir kısmı Bologna'da yaşa-
dığı güç yılların karamsarlığını yansıtır; örneğin *Virtus* adlı diyalogda yaşam
kadere bağlı görünür. Tanrılar bile erdemi unutmuş gibidir. *Felicitas*'daki ya-
şam görüşü daha da hüznüldür: insanlar evrenin her yanında mutsuzdur. Bir
kısm diyaloglarda ise daha sakin bir hava göze çarpar. Bu sonrakilerin Alberti'
nin işe girmesinden sonra yazılmış olmaları olasılığı vardır. Yine Latince olan
Momus mitolojik ve allegorik bir romandır. Bu yapıtlarda alaycı bir ruh se-
zilir. L.B.Alberti'nin en önemli yapıtları İtalyanca ile yazılmış olanlardır.